پاشکۆ ١
(بەندی ١،ژمارەیی. ٢,٣،هەڤۆکی ١)

بەڵگەیی شیرەتبۆپەنابەران
تایبەتبۆتاقیکردنێبژیشکی لە لاییگرۆپیساخلەمییی گشتی

ئێئێوە ئێوەکپەنابەرەکهاتنەئێوە ناوئەیالەتی ساخۆنیوئێئێوە بلەز لە لەلایان ئێوەزارەتی ساخلەمییی گشتیتاقیێبژیشکی لە ئێئێوە دەگرێت. بەلێکۆلینەوەییسەرنەخۆشییێگشتگربلەزوبەز،ئەوان ئەم نەخۆشیانەپێناسدەکەنوتەداویدەکەنوکریاڕێبەرگرییێپێکدینن. لێکۆلینی سەرئەمخزمەتانە لەئاستی یەکمداسەربەرژەوەندییێئێوەیەوهەروالەسەربەژەوەندییێئەوانکەسانە کە گەل ئێئێوە دەژین.

ئەملێکۆلینەپێکتێتەئێوە لە تاقیکردنیفیزیکییی گشتی (بەقاسیگۆنجاوبۆپێناسکردنینەخۆشییەکگشتگر)،x-ray لە سێنە (لەتەمەنێ ١٥ سالیومەزنتر) یانتاقییی پێستبۆنەخۆشیزراڤبۆمناڵەکەیانی کە ١٥ رۆژسەررۆژبوونی واندەربازدبێتوژنێدووگیانی،هەروابۆکەسێ کە تەمەکانی ئەوانزیاترە لە ١٣ سال،تاقیکردنیخوینێ لە بوونی نەخۆشییی ئاوسانی جگەر(Hepatît)ی وبە (زەربوونی چرکین) وهەروائەولەبوون لە هەمبەرسورێژە،ملەخڕە ، سورینچکوخوریلە. کاتی کە نەخۆشییەکگومانباربێت،تاقیکردنیدەستاڤی ستوور لە نەخۆشیزالە چرکی رڕووڤیپێکبێتەوێت.

ئەگەربژیشکێ ئێوەزارەتی ساخلەمییێنیشانەیەکانی نەخۆشییەکانی تڕ پەیدی کردن،گەنگازەتاقییەکانی تڕ لە ئێوە بێنەگرتن .

پاش بە داویهاتنی تاقییان،تێباوەرنامەیی ساخلەمییێ لە ئێوەرەبێدەربرین .
ئەگەرپێویستە کە پێشوو لە بەرفەرەبوونی نەخۆشییەکگشتگربگرێتیانشاهدییەک لە نەخۆشییێبەرچاڤبەوپێدڤی بە دەرمانهەتانە، ئێوەزارەتی ساخلەمییێلە رایەدارێ تڕ یانپەیداکەرەک تڕدشیننن .

لەمژارەکانی تڕ دا،ئەنجامەکانی لێکۆلینتەنیاکاتەکلە ئاژانسەکانی تڕ پێشکێشدەکرێت کە رەزامەندیی ئێوە لسەرهەبێت.

بۆبدەستهێنانیئاگاهییێزیاترلسەرپاراستنی ساخلەمییی پەنابەران، لە ئۆفیسی تۆمارکردنیخەلکێبێگانەییناڤەندیئەم ئاگاهیانە بەردەستنودواتربەرپرسەلسەررێڤەبەرییی ساخلەمییی گشتی ئێوێت.

لە ئێئێوە داوا دەکرێت کە فۆرمی بیرخستنێپربکەنەئێوە (پڕسەکانی لسەردیرۆکی ساخلەمییێ) کە دکەڤێتەبەردەستێ ئێئێوە ودبێت ئەوپێشکێشیبژیشکێبەرپرسێساخلەمییێ کە رێڤەبەرییی ئەملێکۆلینێدکەت،بکەنەوێت.

تکایەبۆ هەرمناڵەکەیخۆتانپرسنامەیەکێپڕبکەنەوێت.

ئەگەرپێویستیبەرابێژکارەکلسەرAIDS / HIV،هەپاتیتەکانیجیونەخۆشییەکانی تریگۆستراویزایەندەییوهەرواتاقییەکانی تاقیگەهییێگۆنجاوگەنگازە لە لەلایانرێڤەبەریی ساخلەمییی گشتیی هەریمیی گۆنجاوزیاتر لە تاقییەکانی دەستپێکیلە ئێئێوە دەستێنن. ئەگەرئێوە مەترسییی تووشیبوونی لە ئەمنەخۆشکەری لە پێشەرۆژێ تڕ هەتانەیانپێشترپێشانەیەکانی هاتنیشرۆڤەکروا لەسەرئێوە دیارکراون،ئەمتاقییەپر بە مفایێت.ئەملێکۆلینە بە تەواییخۆبەخشانەیەوتەنیاپێرەزامەندییێئێوە پێکدێتەوێت.ئەنجامی تاقییی ئێوە بە تەواییەهینی دەمێنێتەوێت.

ئاگاهییەکانی سەرنەخۆشیی

ئەنفەکسیۆنی **HIV / AIDS**

ئایدزناڤینەخۆشیەکێیە کە پەرگالی خۆپاراستنێ بە سەدەمیئەنفەکسیۆنپێڤیرووسی روخاندنی خۆپاراستنی ئینسانەکان **(HIV)** درووخینێت.ڤیرووسی روخاندنی خۆپاراستنی ئینسانەکان**(HIV)** ئەنفەکسییۆندکەتو بە تایبەتشانەکانیئەولەهیی لەشیدروخینیت. چەندهەفتەپاشتووشیبوونی ڤیرووسی **HIV**نیشانەیەکانی وەکیسەرما بوونی ئێوەتەبودەردیلەشیگەنگازەدەرکەڤیت.ئەنجامەکانی زیاترییئەشی **HIV**زۆرترشەخسیدەبێت.بەستراو بە زیادبوونی سەدەمەییپەرگالی خۆپاراستن،گەنگازەئەمبێتەسەدەمیتووشیبوونی ئەنفەکسییۆنی جدیپێنەخۆشیزا کە دەتوانێت بۆپەرگالی پاراستنی ساخلەمییێسەدەمە بگەێنێتەوە،وهەروابێەهوویینەخۆشیی شێرپەنجەیی نادیارونەخۆشییی قۆرسیپەرگالی دامارەکانی ناڤەندی .

ئاوسانی جگەرجی

ئەنفەکسیۆنی پێڤیرووسی هەپاتیتی جی (HCV) بە گشتینەهینیدمینێت.سەڕەرایی ئەمە کەشەخسهەلگرێڤیرووسی ڤەگر بێت.ئەگەرنیشانەیەکانی ئەویدیار ببنەوە،نیشانەیێبریتینە لە،لەدەستچوونی مەیڵیخوارن،ماندیبوون،نەخۆشیئەندامی ونەخۆشیمۆڤکی،ئێشی سەرزک،رابوونی دڵ،حۆقوتاویسۆک،زیاتر لە وە،زەردبوونی زێدەیی پێستووەرەمی چاوان. زۆرکەمنەخۆشەکHCVبخۆیخۆیدەرماندەکەتەوە.سێ لە چواریگشبابەتان،هەلبەتنەخۆشی،پاشتووشیبوونی چەندسالان،گەنگازەسەدەمەییقۆرس هەبێت لە سەرجگەر.

سفلیس

سفلیس (هەرواسفلیسبناڤدەکرێت) نەخۆشییەکهەوبەشیئەنفەکسیۆنێ. سفلیس بە هوویێذاکتەرییەکانی میکرۆسکۆپیکسازدەبنەوە. پێڤاژۆیی نەخۆشییی سفلیس لە چەندقۆناخە.نیشانەیەکانی پڕ جیاوازوئالۆزن.

گەنگازە ٣ هەفتە دوایی ئەنفەکسیۆنخالی تێکەتنی پاتۆژەنێ (وەکیئۆرەگانی سەکسی) ڤەزیکۆلفۆرموپاشێزەخمبێت کە بێدەردەوخۆی چاکدبێت.ئەنفەکسیۆنبێگومانبێتسەبەبی روخاندن بەڵەمدکرێتببێتەپێڤاژۆیەککرۆنیک. لە تەوایلەشی تر گەنگازەسەدەمەورەوشی لەنفبوونێبقەومێ. چەندسالانپاشێئەنفەکسیۆنگەنگازەببێتەهوویی سەدەمەییبەردەوامی ئۆرگانەکانیوەک،دڵ،ئاۆرتی مەزن،جگەر،ئێستکوپەرگالی دامارەکان.

ئەگەر لە ماوەیی دووگیانی بوونتووشینەخۆشیی سفلیسببنەوە،باکتەریدەتواننببنەهوویی سەدەمەیی قۆرس لەسەرکۆرپەیی ئێوە.